

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om restaurations- og hotelvirksomhed m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 57) findes i tidenden sp. 748, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 47).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om forbud mod udførsel af visse værdipapirer m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 63) findes i tidenden sp. 735).

Der var stillet følgende ændringsforslag:
Af boligministeren:

Til lovforslagets tekst.

Ordene „Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber“ ændres til: „den 1. januar 1973“.

B e m æ r k n i n g e r.

Ændringsforslaget tager sigte på i lovteksten at præcisere, at ophævelsen af det i

lovforslaget anførte forbud mod udførsel af visse værdipapirer m. m. får virkning fra den nu fastsatte dato for Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber, den 1. januar 1973.

Lovforslagets tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget af *boligministeren* (se ovenfor) og lovforslagets tekst, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om autorisation af elektroinstallatører m. v. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 72) findes i tillæg A. sp. 1875, fremsættelsen i tidenden sp. 657).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om visse forhold vedrørende gas-, vand- og afløbsinstallationer og dertil hørende kloakledninger. (Ændringer med henblik på Danmarks tilslutning til De europæiske Fællesskaber).

(Lovforslaget (nr. 73) findes i tillæg A. sp. 1889, fremsættelsen i tidenden sp. 657).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Søren B. Jørgensen: De to lovforslag er EF-følgelove; de har før været fremsat her i tinget, og der har været foretaget udvalgsbehandling. Da de sidst var til behandling, gav mit partis daværende ordfører, hr. Hen-

[Søren B. Jørgensen.]

ning Jensen, tilslutning til forslagene, og det kan jeg også gøre i dag, idet forslagene er enslydende med de dengang fremsatte.

Jeg har dog en enkelt bemærkning til begge lovforslagene i form af et spørgsmål til ministeren. Det går ud på, om ministeren vil fremsætte ændringsforslag til begge forslagenes § 2, således at det af paragraffen direkte fremgår, at de træder i kraft den 1. januar 1973. Det er en rettelse, vi foretager i alle de EF-følgelovforslag, vi behandler, og her er der ydermere grund til at foretage ændringen, fordi bekendtgørelserne, hvortil udkast ledsager forslagene, skal træde i kraft den 1. januar 1973.

En ting, jeg gerne vil se lidt nærmere på, er to ord, som jeg er faldet over i bemærkningerne til lovforslagene. Der tales om „bjemstedsautorisation“ og „tillægsautorisation“. Jeg har forstået det sådan, at hvis man har en autorisation i en kommune, så har man ret til at få en tillægsautorisation i en anden kommune mod at stille et fornødent sikkerhedsbeløb. Begge de to love, der skal foretages ændringer i, er jo over 10 år gamle. Der er sket en del siden 1962. Vi har bl. a. fået større kommuner, og flere og flere håndværksmestre får arbejde også i andre kommuner. For at undgå, at der hver gang skal søges om en tillægsautorisation og kommunalbestyrelsen skal tage stilling til andragendet, vil jeg da gerne drøfte muligheden af, at en én gang bevilget autorisation kommer til at gælde for alle kommuner, altså for hele landet. Det er min umiddelbare opfattelse, at det vil betyde en lettelse for håndværksmestrene; der er måske ikke tale om den helt store forenkling, men der vil dog også blive tale om en mindre administration i kommunerne. Jeg har ikke yderligere bemærkninger til de to forslag.

Derimod vil jeg godt knytte nogle bemærkninger til de to udkast til bekendtgørelse, som jo stort set er enslydende. Ifølge den skriftlige fremsættelse har disse udkast været forelagt de interesserede organisationer.

Det var et ønske, det tidligere udvalg gav udtryk for i sin beretning, og jeg hilser med tilfredshed, at ministeren har efterkommet dette ønske. Da der ikke står noget om, at organisationerne har haft indvendinger, går jeg ud fra, at alle har accepteret udkastet.

For at få autorisation her i landet skal den danske statsborger jo opfylde ganske bestemte krav, og ifølge det udkast, vi nu har fået forelagt, kræves der stort set det samme af en EF-borger. Der er en enkelt betingelse, en EF-borger ikke skal opfylde: han skal ikke aflægge en mesterprøve. Men han skal altså på linje med danske håndværksmestre have et fast værksted med telefon, han skal stille en vis form for sikkerhed og endelig dokumentere, at han ikke er ude af rådighed over sit bo. I stedet for mesterprøven er der i udkastet opstillet en række krav, der skal opfyldes. Dem skal jeg ikke gå i enkeltheder med, men de giver også efter min opfattelse en sikkerhed for, at vedkommende har det fornødne kendskab til sit fag.

Derimod er der i udkastet en paragraf, jeg godt vil se lidt nærmere på i udvalget. Ifølge § 6 er det ministeren, der skal godkende de dokumentationer, der kræves for at få bevilget autorisation, hvorefter ansøgeren så kan gå ud i en kommune og søge den. Nu tror jeg ikke, det er ret mange, der vil komme her til landet og søge autorisation, så også her er det min umiddelbare opfattelse, at den kommune, hvor vedkommende vil søge autorisation, lige så godt kan klare den sag. I udkastet er der jo udformet så klare regler, at der ikke er tale om et skøn, hvorfor kommunen kan varetage den opgave at se efter, om disse dokumentationer er i orden. Men som sagt kan vi se på det i udvalget.

Sluttelig vil jeg sige, at det efter min opfattelse fremgår klart af udkastene til bekendtgørelse, at hvis der kommer elektroinstallatører, gas-, vand- og sanitetsmestre eller kloakmestre, der vil slå sig ned her i landet, så har vi sikkerhed for, at det ikke er fuskere, der kommer, når de skal opfylde disse krav.

Der er, som jeg har omtalt, et par småting, vi gerne vil se på, men jeg kan tilsige mit partis positive medvirken til et hurtigt udvalgsarbejde.

Mads Eg Damgaard: Den frie etableringsret skal jo også gælde for installatører, når Danmark bliver medlem af fællesmarkedet den 1. januar 1973. Det vil kræve visse lovændringer, især derved at lovbestemmelser skal slettes, for at denne frie etableringsret kan gennemføres inden for industri og hånd-

[Mads Eg Damgaard.]

værk, således som rådsdirektiv nr. 64/429 foreskriver, og som Danmark har tilsluttet sig.

Men naturligvis må vi kræve de samme kvalifikationer af folk, der kommer fra EF-landene og søger at udføre arbejde her i landet, som vi kræver for de danske kolleger. De skal kunne dokumentere, at de er fagfolk; de skal kunne dokumentere, at de er i faget; de skal også kunne præstere et vist beløb som depositum af sikkerhedsmæssige grunde. De skal ligeledes dokumentere, at de behersker sproget, eller at de råder over medarbejdere, der behersker det danske sprog, sådan at det er dem muligt at sætte sig ind i de danske bestemmelser.

De skal også kunne dokumentere, at de råder over værksted eller kontor med telefon m. m., altså i det hele taget har et fast tilhørsforhold — for elinstallatørernes vedkommende i det forsyningsområde, som de ønsker at arbejde i. Man skulle synes, det var nok, at de havde dette faste tilholdssted med kontor og værksted her i landet eller i udlandet, hvis ellers de havde de nødvendige kvalifikationer. Det er i alt fald tilfældet, når det drejer sig om andre slags installatører, kloakmestre o. lign.

Nu ved jeg, at de berørte organisationer har meget stor interesse i at få et samarbejde med de tilsvarende organisationer i de 9 medlemslande, fordi de er klar over, at det vil have den største betydning, at man får standardiseringsnormer. Især inden for elektricitetsområdet vil det have meget stor betydning, at man kan arbejde sammen, for vi må jo huske på, at dette er gensidigt, det skulle jo gerne være sådan, at også danske installatører af enhver slags og håndværkere af enhver art kan tage arbejde i de andre medlemslande.

Kontrollen af disse autorisationer kan nok give anledning til overvejelse. Det er klart, at i et så lille land som Danmark er enhver kommunal myndighed, f. eks. en bygningsmyndighed inden for det kommunale område, i stand til at slå op i en bog, hvilke kvalifikationer en eller anden dansk installatør måtte råde over, og den kan således ret hurtigt give ham tilladelse til at udføre det arbejde, han ønsker inden for den pågældende kommune. Det må blive meget vanskeligt, når man skal undersøge de

mange, der kunne tænke sig at søge arbejde her i landet fra EF-landene. Nu tror jeg egentlig ikke, det bliver så forfærdelig mange, som den foregående taler også var inde på, men det kan alligevel godt blive en hel del, og det kan godt blive vanskeligt at finde ud af, hvilke kvalifikationer de pågældende har. Man kan ikke regne med, at man kan slå det op i en eller anden bog; han må altså kunne bevise det. Det kan godt give anledning til overvejelse, men det må vi jo kunne tale om i udvalget. Vi skulle nødig derhen, hvor vi skal til at have et stort administrativt apparat alene til at undersøge disse ting, det vil vi prøve på at tage praktisk på, og det tror jeg også nok vi kan finde ud af i udvalget.

Lennart Larson: Ved førstebehandlingen af de tilsvarende lovforslag i forrige folketingssamling havde mit partis ordfører, hr. Christophersen, ikke mange bemærkninger til lovforslagene, der er en konsekvens af Danmarks indtræden i De europæiske Fællesskaber. Det har jeg heller ikke nu ved lovforslagenes genfremsættelse. Der er nogle punkter, som jeg gerne til have nøjere drøftet i udvalgsarbejdet, men i øvrigt vil jeg henvisse til hr. Christophersens bemærkninger.

Hr. Christophersen var bl. a. inde på det samme, som den socialdemokratiske ordfører her har nævnt, at vi frygter, vi kan få en overadministration med hensyn til udstedelsen af autorisationer. Vi mener, det må kunne lade sig gøre at give den autorisation, der skal til, på de respektive steder. Skulle det være sådan, at en kommune eller et værk skulle være i tvivl, har man jo altid muligheden for at henvende sig til ministeriet.

Der er et andet punkt, jeg godt vil røre ved også. I udkastene til bekendtgørelse nævnes i § 1, stk. 4, at ansøgerens virksomhed i branchen ikke må være ophørt mere end 10 år før ansøgningstidspunktet. Jeg vil gerne fraråde denne frist på 10 år, der efter min mening slet ikke er rimelig. Når man tænker på den hastige tekniske udvikling, må der næres stor betænkelighed ved en så lang tidsfrist. Det er jo også sådan, at efter den nugældende lovgivning kan autorisation til en gas- og vandmester inddrages, hvis den ikke er benyttet inden for de sidste 5 år,

[Lennart Larsson.]

og den tilsvarende bestemmelse findes for elinstallatører. Jeg vil derfor gerne have dette drøftet i udvalget også med henblik på overgangsbestemmelserne, således at vi kan få en udgangsposition, der er den bedst mulige, når vi skal til at harmonisere autorisationen inden for EF-området.

Jeg er glad for, at det ufravigeligt fastslås, at alle drøftelser om installationsarbejder i Danmark såvel skriftlige som mundtlige skal føres på dansk. Der må ikke være mulighed for misforståelser på grund af anvendelse af fremmed sprog eller på grund af fejlagtige oversættelser.

Det er oplyst, at udkastet ikke har været drøftet med Fællesskabernes myndigheder, og jeg vil bemærke, at såfremt der senere måtte komme ændringsforslag til bekendtgørelserne, må disse igen forelægges fagorganisationerne til udtalelse.

Jeg kan selvfølgelig tilslutte mig, at ikrafttrædelsesdatoen bliver den 1. januar 1973, og jeg skal på mit partis vegne medvirke til en hurtig udvalgsbehandling af dette lovforslag.

Gunner Baunsgaard: Som det allerede er nævnt, er lovforslaget en genfremsættelse, og jeg skal med det samme sige, at vi fra det radikale venstre er indstillet på at anbefale lovforslaget.

Det nævnes i ministerens fremsættelsestale, at udkastet til bekendtgørelse om EF-statsborgeres og EF-selskabers adgang til at drive de omhandlede virksomheder har været forelagt de interesserede organisationer, her arbejdsgiver- samt arbejdstagerorganisationer og Kommunernes Landsforening. Jeg må gå ud fra, når disse myndigheder er hørt, at de har accepteret bekendtgørelsen i dens ordlyd, eller den er måske rettet ind efter ønske fra de nævnte organisationer.

Jeg synes som et par af de foregående ordførere heller ikke, det fremgår helt klart af lovforslagene eller udkastene, om de fornødne bevisligheder skal forelægges ministeren for offentlige arbejder til prøvelse af de

afgivne erklæringer, eller om der er mulighed for at forenkle det — som det er blevet nævnt ved den tidligere behandling af lovforslagere — således at kommuner eller elværker kan godkende de afgivne erklæringer. Det er et problem, som vi må prøve at kigge på i udvalget. Jeg er helt enig i, at dokumentationer, der afgives af fremmede myndigheder og organisationer, skal forelægges i autoriseret dansk oversættelse.

Som jeg allerede har nævnt, skal vi fra det radikale venstre anbefale lovforslagene til vedtagelse.

Ruth Olsen: SFs principielle holdning til EF-følgelovene er, at hvis de efter vor vurdering indeholder forbedringer, så kan vi acceptere dem uanset EF-sammenhængen, ellers ikke. Altså kan vi ikke se med sympati på disse forslag, der jo bare går ud på at give andre EF-borgere adgang til at opnå autorisation inden for fagområderne el, gas, vand osv., uden at de behøver at aflægge nogen prøve. Vi kender ikke alt for meget til, hvilke krav der stilles i de andre EF-lande for at kunne virke eller få autorisation i de pågældende fag, bortset måske lige fra Vesttyskland, så det forekommer mig lidet betryggende sådan at åbne adgang uden nogen prøvebestemmelser. Kontrollen på disse områder virker tilsyneladende ikke alt for godt i forvejen, men disse ting kan vi jo nok få nærmere opklaret i udvalget.

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Jeg vil godt takke for tilslutningen fra socialdemokratiet, venstre, konservative og det radikale venstre, hvorimod jeg nærmest måtte forstå, at lovforslagene ikke faldt inden for SFs EF-doktrin.

Hvis jeg skal knytte nogle kommentarer til de enkelte indlæg, kan jeg indledningsvis konstatere, at der var en række sammenfaldende betragtninger, først og fremmest omkring hele den administrative opbygning; jeg kan tilsige min positive velvilje med hensyn til at se på disse spørgsmål i udvalget. Vi er meget opmærksomme på, at det

[Ministeren for offentlige arbejder.]

skal bygges op med et administrationsapparat, som er rationelt.

I anledning af det spørgsmål, som først blev nævnt af hr. Søren B. Jørgensen, spørgsmålet om, hvorvidt man kunne udstede landsdækkende autorisationer i stedet for at operere med hjemstedsautorisationer og tillægsautorisationer, vil jeg sige, at vi i det oplæg, vi er fremkommet med her i lovforslagene, egentlig har fulgt en opfordring og en indstilling fra Kommunernes Landsforening. Jeg har senere forstået, at der måske er ændrede signaler i Kommunernes Landsforening, har også fået det tilkendegivet, men jeg har altså ikke fået det tilkendegivet officielt, og jeg mener, man i disse sager bør betragte spørgsmålet en smule formelt. I samme øjeblik vi har fået en egentlig, formelt ændret tilkendegivelse fra kommunerne ved deres landsforening, så er der ikke noget til hinder for, at man kan imødekomme det fra vores side. Derudover blev rejst spørgsmålet om ikrafttrædelsestidspunktet, og jeg kan kun udtrykke ønsket om, såfremt man får en hurtig udvalgsbehandling, at vi kan blive færdige til ikrafttræden den 1. januar 1973.

Endelig blev spørgsmålet rejst om organisationernes stilling. Her kan jeg sige, at det gælder generelt for de organisationer, som vi har forhandlet med, at de naturligvis ikke finder det særlig heldigt, at personer uden aflæggelse af en godkendt prøve kan opnå autorisation i Danmark, når en dansk statsborger skal aflægge en sådan prøve. Organisationerne har også understreget, at de ikke selvstændigt har undersøgt, om de rådsdirektiver, som hele ordningen baseres på, kræver, at Danmark accepterer, at de personkategorier, som bekendtgørelsesudkastene nævner, kan opnå autorisation. Denne fortolkning må ministeriet så stå inde for. Organisationerne har herefter taget ministeriets fortolkning til efterretning. Organisationernes standpunkt kan vel sammenfattes derhen, at udkast til bekendtgørelserne har været forhandlet med de pågældende organisationer, som under de foreliggende omstændigheder i princippet har givet deres tilslutning til disse udkast.

Jeg kan nævne, at forslaget om autorisation af elinstallatører har været forhandlet

med Danske Elværkers Forening, Elektroinstallatørernes Landsforening og Dansk Elektriker Forbund. Der har, som det fremgår af de udtalelser, jeg refererede, været en vis almindelig tilfredshed med, at ministeriet vil bistå de autorisationsudstedende værker og myndigheder med at vurdere det udenlandske dokumentationsmateriale, og denne tilfredshed deles ikke alene af de to nævnte organisationer, men af alle, der har deltaget i forhandlingerne.

På gasområdet kan jeg nævne, at der har været forhandlet med Kommunernes Landsforening, VVS-Installatørforeningen, østifternes og Jyllands samvirkende smedemesterforeninger samt Rørlæggernes og Blikkenslagernes Fagforening, så jeg synes nok, vi kan sige, at vi har været vejen rundt, og vi har fået en dokumentation, som vi i hvert fald har været tilfreds med, og som jeg også håber kan tilfredsstille udvalget i dets kommende arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om Kongeriet Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning.

(Lovforslaget (nr. 77) findes i tillæg A. sp. 1911, fremsættelsen i tidenden sp. 674).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de under punkterne 8 og 9 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af lov om afløsning af tienden.

(Lovforslaget (nr. 76) findes i tillæg A. sp. 1907, fremsættelsen i tidenden sp. 673).